

Wat is seks?

Groep 7

⌚ 60 min

Begrippen

Seksualiteit, seks, liefde

Benodigheden

- Digibord
- Werkblad: vragen over seks (voor ieder kind)

Lesdoelen

- ▶ Leerlingen kunnen uitleggen waarom het niet voor iedereen gemakkelijk is om over seks te praten.
- ▶ Leerlingen kunnen uitleggen dat opvattingen over seksualiteit per persoon kunnen verschillen.
- ▶ Leerlingen kunnen over verschillende opvattingen en gevoelens over seksualiteit vertellen.

Wat is seks?

Voortplanting en gezinsvorming

Vandaag gaan we praten over seks. Wat is dat eigenlijk? Welke woorden kennen we ervoor en gaan we in de les gebruiken? Daarnaast bespreken we hoe het is om het over seks te hebben.

Hoe noemen we het?

⌚ 20 min

Welke woorden kennen de leerlingen als het over seks gaat?

Dia

1

Wat Is Seks?

Vandaag gaan we praten over seks. Wat is dat eigenlijk? Welke woorden kennen we ervoor en gaan we in de les gebruiken? Daarnaast bespreken we hoe het is om het over seks te hebben.

Dia

2

Hoe Noemen We Het?

Noem Alle Woorden Die Je Kent Die Te Maken Hebben Met Seks.

Laat alle kinderen woorden noemen die met seks te maken hebben en tik ze vervolgens in zodat ze op het scherm verschijnen.

Aan de hand van wat er wordt geroepen kun je kijken of er vragen zijn over het onderwerp of bepaalde woorden. Het kan goed zijn dat kinderen woorden roepen waarvan ze de betekenis niet kennen.

Bespreek vervolgens aan de hand van de volgende vragen de uitkomsten.

- ▶ Zijn er woorden die te maken hebben met liefde?
- ▶ Zijn er woorden die te maken hebben met alleen seks?
- ▶ Zijn er ook negatieve of minder leuke woorden opgeschreven?

Cluster de woorden in twee groepen, een groep met woorden die met liefde te maken hebben en een groep met woorden die met seks.

Bespreek met de kinderen het verschil tussen liefde en seks en dat deze twee vaak onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Leg vervolgens een tekenblad over de woorden heen en omcirkel de negatieve en positieve woorden met rood en groen. Spreek vervolgens met de kinderen af welke woorden jullie wel en niet zullen gebruiken in de klas.

Je kunt ook deze woorden in twee groepen clusteren zodat je een groep met positieve woorden hebt, woorden die in de klas en tijdens de les gebruikt mogen worden. En een groep met negatieve woorden waarvan je niet wil dat ze op school of in de klas worden gebruikt. Mocht de lijst met positieve woorden die gebruikt kunnen worden nog niet compleet zijn dan kun je die samen met de leerlingen nog aanvullen.

Seks

Wat is seks?

⌚ 10 min

In dit lesonderdeel gaat het over de verschillende opvattingen over seks. Leerlingen stellen vragen aan verschillende personen over seks.

Dia

3

Wat Is Seks?

Wat Zijn De Verschillende Ideeën Over Seks?

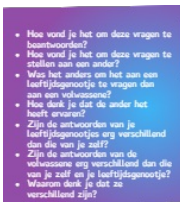
Ter voorbereiding van de les: Laat de kinderen thuis het werkblad Wat is seks? invullen. Hierbij mogen ze eerst individueel de vragen beantwoorden, vervolgens een leeftijdsgenootje (broer/zus/vriendje/klasgenootje) en een volwassene dezelfde vragen stellen.

Vertel de leerlingen dat ze het zich nu misschien nog niet zo goed kunnen voorstellen, maar dat seks iets is dat volwassen soms doen die elkaar lief en leuk vinden. Ze vinden het bijvoorbeeld fijn omdat het ze een fijn gevoel geeft en omdat ze hiermee ook de ander een fijn gevoel kunnen geven. Dat is voor iedereen anders. Iedereen kan verschillende opvattingen hebben over seks en over wat wel en niet fijn is. Ga samen na welke verschillen ze hebben gevonden naar aanleiding van de vragen op het bord.

- ▶ Hoe vond je het om deze vragen te beantwoorden?
- ▶ Hoe vond je het om deze vragen te stellen aan iemand anders?
- ▶ Was het anders om het aan een leeftijdsgenootje te vragen dan aan een volwassene?
- ▶ Hoe denk je dat de ander het heeft ervaren?

- ▶ Zijn de antwoorden van je leeftijdsgenootjes erg verschillend dan die van je zelf?
- ▶ Zijn de antwoorden van de volwassene erg verschillend dan die van je zelf en je leeftijdsgenootje?
- ▶ Waarom denk je dat ze verschillend zijn?

Kijk of je samen met de klas tot een conclusie kan komen over de verschillende opvattingen die er zijn over seksualiteit.

Praten over seks

⌚ 30 min

Waarom is seks een moeilijk onderwerp om over te praten en hoe kun je dat makkelijker maken?

Dia

4

Praten Over Seks

Debatteer Over De Vraag Of Het Moeilijk Is Om Over Seks Te Praten

Organiseer een debat met de leerlingen waarbij ze de twee stellingen gaan verdedigen: 'Het is moeilijk om te praten over seks' en 'Het is niet moeilijk om te praten over seks'.

Zorg dat er in de klas voldoende ruimte is om twee groepen kinderen tegenover elkaar te zetten.

Begin met de vraag aan de klas te stellen: 'Het is moeilijk om over seks te praten'.

Laat de kinderen die het moeilijk vinden om te praten over seks aan de ene kant van de klas staan en de kinderen die het niet moeilijk vinden aan de andere kant van de klas.

De kinderen mogen nu met elkaar in gesprek gaan en elkaar met argumenten proberen te overtuigen waarom het wel of niet moeilijk is om te praten over seks. Als een leerling overtuigd is door de andere groep dan mag die leerling overlopen. Komt de andere groep daarna weer met argumenten waar die leerling het ook mee eens zijn dan mag die ook weer terug lopen.

Ga door tot er geen beweging meer in de groepen zit of tot er nog maar een groep over is.

Om de leerlingen te helpen kun je af en toe zelf ook een argument aandragen, bijvoorbeeld:

- ▶ ik vind het iets privés om over seks te praten, daarom vind ik het moeilijk om daar met anderen over te praten
- ▶ thuis praten we er niet over, ik heb het dus niet geleerd, en vind het daarom moeilijk om over te praten
- ▶ ik weet niet zo veel van seks en vind het daarom moeilijk om over te praten
- ▶ ik vind dat het heel normaal is, iedereen heeft een geslachtdeel en gaat later waarschijnlijk ook seks hebben, dus ik vind het niet moeilijk om over te praten
- ▶ mijn ouders praten er heel open over, ik vind het daarom zelf ook niet moeilijk om er over te praten.

Probeer met de klas uit te zoeken waarom het moeilijk is om over te praten en wat het makkelijker maakt om over te praten. Kijk ook of er een verschil is in met wie je praat (ouders, vriendjes, klasgenootjes). En of het verschil maakt waar je over praat.

Stelling 1: Het is moeilijk om over seks te praten.

Stelling 2: Het is niet moeilijk om over seks te praten.

Dia

5

Wat Hebben We Geleerd?

Nu weten jullie wat meer over seks en welke gevoelens erbij kunnen komen kijken. Zoals jullie hebben gezien, bestaan er veel verschillende ideeën over wat seks inhoudt. Het is niet in elk gezin en elke cultuur gebruikelijk om openlijk over seks te praten, maar ieder mens heeft seksuele gevoelens; dat is heel normaal. Mensen hebben seks met elkaar omdat ze dat prettig vinden en/of omdat ze van iemand houden. En soms omdat ze graag een kindje willen. Seks mag alleen als het zonder dwang en vrijwillig gebeurt en als je daarbij kan zeggen wat je prettig vindt. Seks is ook alleen maar leuk als je het doet als je er aan toe bent en als de ander dit ook wil. Vaak pas als je veel ouder bent.

Tip 1

Ook hier geldt weer dat kinderen mogen deelnemen aan het gesprek, maar het hoeft niet. Als kinderen zich ongemakkelijk voelen om over het onderwerp te praten dan hoeven ze niet mee te doen. Ditzelfde geldt voor het beantwoorden van vragen. De leerlingen mogen altijd zeggen dat ze een vraag niet willen beantwoorden. Het is goed om dat vooraf in de les aan de kinderen duidelijk te maken. Dit geldt overigens ook voor de leerkracht. Je mag ook zelf aangeven dat je een vraag niet wil beantwoorden omdat je deze te persoonlijk vindt of je er niet prettig bij voelt. Zo geef je gelijk het goede voorbeeld door je grenzen aan te geven.

Tip 2

Je kunt de kinderen eventueel de mogelijkheid geven om na aanleiding van deze les anoniem vragen te stellen over seks en deze in een vragenbox in de klas te doen. Aan het einde van de les of op een ander moment kun je deze vragen dan beantwoorden.

Afsluiting

Nu weten jullie wat meer over seks en welke gevoelens erbij kunnen komen kijken. Zoals jullie hebben gezien, bestaan er veel verschillende ideeën over wat seks inhoudt. Het is niet in elk gezin en elke cultuur gebruikelijk om openlijk over seks te praten, maar ieder mens heeft seksuele gevoelens; dat is heel normaal. Mensen hebben seks met elkaar omdat ze dat prettig vinden en/of omdat ze van iemand houden. En soms omdat ze graag een kindje willen. Seks mag alleen als het zonder dwang en vrijwillig gebeurt en als je daarbij kan zeggen wat je prettig vindt. Seks is ook alleen maar leuk als je het doet als je er aan toe bent en als de ander dit ook wil. Vaak pas als je veel ouder bent.

Tip 1

Er kan hier heel erg gegiecheld worden. Laat de kinderen even ontladen. Het is natuurlijk reuze spannend dat ze nu allemaal seks-woorden mogen noemen. Soms helpt het om even met z'n allen een woord te herhalen, zoals piemel, piemel, piemel. Spreek daarna af dat er best gelachen mag worden, maar dat je wel de les wil kunnen doen.

Tip 2

Bij sommige kinderen thuis zal er niet over dit onderwerp gesproken worden. Soms uit angst dat kinderen van alles gaan uitproberen (wat echter een misvatting is). Laat de kinderen weten dat het belangrijk is om over deze onderwerpen te praten. Als zij de juiste kennis hebben en geleerd hebben om open over seksualiteit te praten zullen zij later als ze en seksuele relatie aangaan daar ook gezondere keuzes maken en beter kunnen communiceren wat ze wel en niet willen.

Tip 3

De lijst met woorden waarvan jullie hebben afgesproken dat deze in de les gebruikt kunnen worden kunnen ook op een begrippenlijst geschreven worden en worden opgehangen in de klas. Deze lijst kan tijdens de lessen nog worden aangevuld.

Tip 4

Het kan zijn dat sommige kinderen het moeilijk vinden iemand te interviewen over seks. Bespreek van tevoren wie de leerlingen gaan uitkiezen. Omdat niet ieder kind de eigen ouders over dit onderwerp durft te ondervragen (en ook niet elke ouder met het eigen kind hierover wil praten), kunnen de leerlingen desgewenst ook een leerkracht op school uitkiezen.

Tip 5

Het kan voor sommige kinderen moeilijk zijn om klassikaal over dit onderwerp te praten, houdt daar rekening mee. Kinderen kunnen uitgenodigd worden om iets te vertellen maar het hoeft niet.